

10. Блауберг И. В., Юдин Е. Г. Становление и сущность системного подхода. М. : Наука, 1973. 270 с.

11. Сурмин Ю. П. Теория систем и системный анализ : учеб. пособие. Київ : МАУП, 2003. 368 с.

Одержано 12.11.2019

УДК 343.85+343.31

Андрій Володимирович НОСАЧ,
*кандидат юридичних наук,
докторант Харківського національного
університету внутрішніх справ*

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ ЗАХИСТУ ДЕРЖАВНОГО СУВЕРЕНІТЕТУ І ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ УКРАЇНИ

У складних соціально-політичних умовах сьогодення захист та відновлення державного суверенітету і територіальної цілісності має пріоритетне значення для сучасної національної політики України. Вбачається, що вирішенню зазначених завдань сприятиме формування дієвої стратегії захисту державного суверенітету і територіальної цілісності України.

Закон України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 р. є основою для розробки основних безпекових стратегій держави, базовою з яких визначено Стратегію національної безпеки України. Згідно ч. 1 ст. 26 цього закону Стратегія національної безпеки України є основним документом довгострокового планування, яким визначаються основні напрями державної політики у сфері національної безпеки [1]. Підготовку проекту Стратегії національної безпеки України за дорученням Президента України здійснює Апарат Ради національної безпеки і оборони України, Національний інститут стратегічних досліджень, державні органи, інституції громадянського суспільства. Окрім того до підготовки проекту можуть залучатися іноземні експерти.

Наразі в Україна вже діє затверджена указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015 Стратегія національної безпеки України [2]. Її прийняття відбулося в тяжкий для України час – окупації значної частини території України та розгортання збройного конфлікту в її східних та південних регіонах. Проте, аналізуючи положення Стратегії національної безпеки України, приходимо до висновку, що Стратегія визначає лише загальні, занадто

широкі пріоритети відновлення територіальної цілісності України, не зазначаючи жодного практичного способу реалізації зазначеного напрямку.

Враховуючи, що порушення державного суверенітету і територіальної цілісності України, складають низку небезпечних посягань (зокрема, злочини проти основ національної безпеки України, тероризм, злочини, пов'язані з незаконним обігом зброї, порушенням порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї, незаконним перетинанням державного кордону України, найманство тощо), кількість яких в останні роки залишається стабільно високою, розробка Стратегії захисту державного суверенітету і територіальної цілісності України в рамках реалізації Стратегії національної безпеки України вбачається на сьогоднішній день актуальною.

Окрім того зауважимо, що Стратегія національної безпеки України 2015 р. повною мірою не враховує особливості сучасних технологій гібридного, інформаційно-диверсійного, впливу і переважно спрямована на підвищення обороноздатності держави, залишаючи сферу превентивного впливу на діяння, пов'язані з посяганням на державний суверенітет і територіальну цілісність, без належної уваги.

Враховуючи незадовільний стан планування захисту державного суверенітету і територіальної цілісності України у системі протидії злочинності, актуальним вбачається розробка нової Стратегії захисту державного суверенітету та територіальної цілісності України. Основними напрямками вдосконалення Стратегії захисту державного суверенітету та територіальної цілісності України слід визнати: забезпечення відповідності її положень базовим безпековим документам нашої держави; визначення чітких параметрів Стратегії державного суверенітету та територіальної цілісності України; охоплення зазначеним напрямом стратегічного планування всієї території України, а не лише регіонів, де відбувається збройний конфлікт; забезпечення балансу між заходами припинення протиправних діянь та попереджувальними заходами; врахування гібридизації загроз національній безпеці України; забезпечення випереджувального та активного характеру заходів Стратегії; залучення громадськості і волонтерського руху до реалізації заходів Стратегії захисту державного суверенітету та територіальної цілісності України.

Список бібліографічних посилань

1. Про національну безпеку України : закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII // База даних (БД) «Законодавство України» /

Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19> (дата звернення: 03.11.2019).

2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України»: указ Президента України від 26.05.2015 № 287/2015 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/287/2015> (дата звернення: 03.11.2019).

Одержано 10.11.2019

УДК 342.9(477)

Оксана Олександрівна ПАНОВА,

доктор юридичних наук, доцент,

доцент кафедри поліцейської діяльності та

публічного адміністрування факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ

ЩОДО КЛАСИФІКАЦІЇ ПРИНЦИПІВ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

Забезпечення публічної безпеки та порядку є невід’ємною складовою національної безпеки України.

Так, формування незалежної, суверенної, правової, а значить і безпечної держави для населення, не можливо без сформування дієвої теоретико-правової бази, яка б створила підґрунтя (засади) для безпекової політики, а в рамках нашого дослідження – функціонування системи адміністративно-правового забезпечення публічної безпеки в Україні, яка базується на відповідних принципах.

Таким чином, огляд наявної літератури показав, що дефініція «принципи» (від латів. *princīpium* – початок, основа) – основне вихідне положення будь-якої наукової системи, теорії, науки, політичного устрою, правил і норм поведінки, певних видів діяльності [1; 2, с.229].

Узагальнивши різні думки щодо суті принципу, які викладені в зарубіжних довідково-енциклопедичних джерелах, А. А. Пухтецька виділяє такі характеристики принципів: а) принцип як основоположна правда (істина), закон, доктрина або припущення, яке об’єднує принцип як загальне правило або стандарт, і принцип як сукупність моральних і етичних стандартів; б) принцип як зумовлена політика або спосіб дії; в) принцип як основа або необхідна якісна складова чи елемент, що визначає внутрішню природу або окремі характеристики поведінки; г) принцип як правило або закон,